

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. Валентина Боянова Петкова-Димитрова дфн, Заместник Ректор по наука и акредитация на МУ-София, член на научно жури, включена на основание чл.4 и чл.25 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, чл. 57, ал.1 и 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, чл.108, ал.1 и 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” и решение на ФС на ФХФ, Протокол № 18 от 18.03 г.2020 г., със Заповед № 38-156 от 02.04.2020 г., на Ректора на СУ „Свети Климент Охридски”.

Относно: Конкурс за академична длъжност „Доцент” в Професионално направление 7.3 „Фармация”, Научна специалност “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” за нуждите на Факултет по химия и фармация, обявен в ДВ бр. 20/13.03.2020 г.

За участие в конкурса са подадени документи от един кандидат - **гл.ас. Калина Гочева Андреевска, д.ф.** от Учебно-научна лаборатория „Социална фармация”, към Катедра „Физикохимия” на Факултет по химия и фармация, СУ „Свети Климент Охридски”.

В съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, Научното жури прие единодушно, че предоставената от гл. ас. Калина Гочева Андреевска, дф научна продукция за участие в конкурса съответства на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ и я допуска до научно оценяване.

I. Анализ на кариерния профил

Гл. ас. Калина Гочева Андреевска, дф придобива образователно - квалификационна степен „Магистър по фармация” през 2001 г. във Фармацевтичен факултет, МУ-София. 2007г. придобива специалност по „Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика“ във Фармацевтичен факултет на Медицински университет – София. В момента специализира болнична фармация към Фармацевтичен

факултет при Медицински университет – Пловдив.. През 2010 г. успешно защитава дисертационен труд на тема: „Медико-социални и икономически проучвания на лекарствената употреба при пациенти с хронична обструктивна белодробна болест (ХОББ)“ и придобива ОНС „Доктор“ по научната специалност “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

Професионалната ѝ кариера започва през 1994 г. като помощник-фармацевт във ФФ при МУ-София, впоследствие научен сътрудник от 1999 г. до 2001 г. Едновременно е и медицински представител във фармацевтичната компания GSK. От 2001 г. до 2006 г. е медицински представител във фармацевтичната компания Бьорингер Ингелхайм, а от 2006 г. заема позицията „Продуктов мениджър“ за ревматология, неврология, пулмология и имунни болести.

От 2011 г. последователно заема академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“ в Катедра „Фармацевтични науки“ Фармацевтичен факултет при Медицински университет – Пловдив. От 2018 г., след проведен конкурс, заема академичната длъжност „главен асистент“ в Учебно-научна лаборатория „Социална фармация“, към Катедра „Физикохимия“ на Факултет по химия и фармация, СУ „Свети Климент Охридски“, където работи и до сега.

Гл. асистент Андреевска е участвала в различни активности, свързани с професионалните ѝ интереси – краткосрочни курсове в сферата на фармацевтичния маркетинг и комуникации.

Член е на Balkan Medical Union (2011), а от 2016г е член на Управителния съвет на Balkan Medical Union. От 2014 е член на контролната група на Българска Асоциация за Лекарствена Информация.

Гл. асистент Андреевска владее отлично писмено и говоримо английски и на добро ниво – руски език. Притежава отлични умения за работа с компютър.

Професионалното развитие на кандидата до момента дава индикация за успешна и тясно специализирана университетска и професионална дейност.

Съгласно представените документи, гл. ас. Андреевска е преподавател с годишна учебна натовареност за последните две години, надвишаваща изискванията за академичната длъжност „Главен асистент“. Общата учебна натовареност на годишна база надвишава 400 часа, а аудиторната – 300 часа.

Гл. ас. Калина Гочева Андреевска, дф е участвала в разработването на учебната програма за обучение на английски език на студенти по фармация по дисциплините „История на фармацията“ и „Фармацевтични грижи“.

Заедно с останалите членове на УНАЛ „Социална фармация“ участва в ръководството и текущия контрол на преддипломните стажове на студентите по фармация.

Дългогодишните ми лични впечатления и представените данни за учебно-преподавателската дейност ми дават основание да твърдя, че гл. ас. Андреевска е изграден преподавател с висока експертна компетентност.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

Гл. ас. Калина Андреевска се представя в конкурса нагледно с 3 вида списъци, изготвени по раздели, в съответствие с последните изменения в Закона за развитието на академичния състав и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България:

1. Списък на цялостната научна продукция

Хабилитационен труд/ монография – 2 броя. 1 самостоятелна монография и 1 в съавторство.

Публикувана глава от колективна монография – 2 броя.

Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 23 броя. 11 от научните публикации са в списания с импакт фактор.

Публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 100 броя, от тях 1 научна статия е под печат.

Учебници и учебни пособия – 10 броя.

2. Списък на научна продукция след защита на дисертационен труд и несвързана с дисертационния труд

Хабилитационен труд/ монография – 2 броя. 1 самостоятелна монография и 1 в съавторство.

Публикувана глава от колективна монография – 2 броя.

Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 21 броя. 11 от научните публикации са в списания с импакт фактор.

Публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 94 броя, 1 от тях под печат.

Учебници и учебни пособия – 10 броя.

Представени са справки за цитирания от Централна медицинска библиотека на МУ-София. Установени са 29 реални цитирания, от тях 10 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, в монографии и колективни томове и 19 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

Публикационната активност на гл. ас. Калина Гочева Андреевска, дф е равномерно разпределена през годините. Качеството и количеството на научната продукция след защитата на дисертационния труд надхвърлят изискванията за заемане на академична длъжност „доцент”.

III. Оценка на научните трудове

Гл. ас. Андреевска е представила коректна и обективна справка за научните приноси по всички основни научни фармацевтични направления на научните разработки, които приемам напълно. Приносите от научната ѝ дейност са в следните основни научни направления: фармацевтични грижи, социална фармация и фармацевтично законодателство, фармацевтичен маркетинг и история на фармацията.

Основните научни приноси са в областта на проучване и създаване на практически стъпки за въвеждане на концепцията „Фармацевтични грижи” в Българската аптечна практика, като редица трудове са насочени към обобщаване на литературните данни, вкл. и някои собствени за лекарствената терапия при различни хронични заболявания. Практическото значение на тези трудове е, че те са публикувани в списания, достъпни на широката научна общественост от една страна и общо практикуващите лекари и фармацевти, от друга. Така например, използвайки литературни и собствени данни, е описано съвременното състояние на фармакологичното повлияване на диабет, астма, ХОББ, артрит, хипертония, остър коронарен синдром и др. Мониториране на лекарствената терапия, особено в детската възраст, предимствата на генеричните лекарства и прилагането на ОТС лекарствените продукти са актуални проблеми на съвременната лекарствена терапия, с оглед европейските препоръки за повишаване ефикасността и най-вече намаляване цената на лечението. Обстойно са представени и сравнени теоретичните схващания на различни научни школи за същността на концепцията фармацевтични грижи, като самостоятелно научно направление. Изяснена е взаимовръзката ѝ с медико-клиничните и медико-

социалните дисциплини. Основните термини и методи са адаптирани за приложение във фармацевтичната и аптечна практика в България. Разработени са модели за въвеждане на фармацевтични грижи в аптечната практика при различни хронични и остри заболявания – диабет, астма, ХОББ, артрит, хипертония, остър коронарен синдром и др. От изключителна важност са проучванията в сферата на педиатричната и гериатричната терапия – начините за оптимизиране на лекарствената терапия, възможности за промоциране на здравето, както и възможности за повишаване нивото на компайънс при тези две високо рискови групи пациенти. За първи път се изяснява ролята на медицинските, икономическите и психологическите фактори за правилното провеждане на лекарствената терапия. Посредством прилагане на съвременните подходи и методики за фармацевтични грижи в страната, е показана необходимостта от създаване и поддържане на актуална и пълна информационна система с данни относно лекарствената терапия на пациентите с цел избягване на лекарство-свързани проблеми. Представена е връзката между фармацевтичните грижи и фармакоикономиката при обработка, анализ и оценка на данни за поява на лекарство-свързани проблеми в аптечната практика. С фармакоикономически подходи е характеризирана нуждата от прилагането на фармацевтични грижи в практиката с цел намаляване икономическите разходи при възникване на лекарство-свързани проблеми. Изграден е примерен подход за проучване и оценка на наличност и достъпност до лекарства (отпускани без лекарско предписание), като критерии за нивото на обслужване на аптеките.

Проведени са маркетингови анализи при разработването на нови лекарствени продукти във фармацевтично предприятие, както и налагането им на пазара. Анализирани са маркетинговите характеристики на фармацевтичния пазар на ХОББ, астма, хипертония, неврологични заболявания, хранителни добавки с цел изготвяне на оптимална схема за маркетингане. Проучени са особеностите на фармацевтичния маркетинг, както и същността на иновациите и възможностите за тяхното приложение във фармацевтичната индустрия. Дадени са насоки за подобряване прилагането на принципите на добрата производствена практика във фармацевтичното производство. Показано е мястото на различните маркетингови стратегии при увеличаване на пазарния дял на някои лекарствени продукти. Изграден е маркетингов подход за въвеждането на нови продукти на пазара, както и създаване на маркетингова концепция за оптимизиране на продажбите на лекарства за лечение на ХОББ, ОТС и други.

Оценена е ролята на лекарството-лекарствена форма, опаковка (функционалност, естетичност, четливост), листовка при пациенти от различни възрастови групи за

избягване на нон-комплайънс и други лекарство-свързани проблеми. Изяснена е необходимостта от правилно и достъпно поднесена лекарствена информация пред пациента с цел избягване на евентуални лекарство-свързани проблеми.

Разработени са практически правила за етично професионално поведение на здравните специалисти с цел подобряване на лекарственото обслужване на пациентите и правилната лекарствена употреба.

Анализирани са конкретни подходи и схеми за оптимизиране на взаимоотношенията фармацевт-пациент, като са разкрити същността и характеристиките на самолечението в страната и предпочитанията на пациентите при избор на аналгетици без лекарско предписание. Показано е мястото и ролята на фармацевта, като водещ специалист – консултант на пациента при избора на лекарства без рецепта, както и важноста от въвеждането на концепцията фармацевтични грижи в практиката.

Проучени са характеристиките и тенденциите в навиците на предписване и използване на различни групи лекарства – антидиабетни, антиастматични, сърдечно-съдови, антибиотици, и др. от хронично-болни пациенти. Въз основа на резултатите и сравнителен анализ със ситуацията в други страни са направени препоръки за формиране на информационна база данни относно възможните лекарство-свързани проблеми, съпътстващи лекарствената употреба, както и с данни за лекарствената употреба на самите пациенти.

Проведени са систематизирани анализи на историческите условия за възникване и развитие на видове аптеки и аптечни заведения в Бургаския регион. Исторически е проследено развитието и са анализирани обстоятелствата при които се заражда клиничната фармация в САЩ. От историческа гледна точка е защитено феминизирането на професията, като исторически е проследено появата на първите жени фармацевти в България.

Главен асистент Андреевска е участвала 2 проекта, финансирани от СМН на МУ-София и СУ-София, като участник в научните екипи.

Приносите от научно-изследователската дейност са разнообразни и имат висока научна, научно- приложна и оригинална стойност.

Заклучение

От направения анализ на научните трудове, научната активност, преподавателската дейност, научните приноси и доказателствата за тях може да се направи извода, че гл.ас. Калина Андреевска, дф отговаря убедително на критериите за присъждане на научното звание "доцент". Тя е изграден преподавател, можещ да

послужи за научни търсения и обучение на млади кадри в областта на социалната медицина и фармация. Тя надхвърля изискванията за заемане на академичната длъжност "доцент", съобразно ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академични длъжности в СУ- София.

Въз основа на всички гореизложени факти, документи и обстоятелства си позволявам да препоръчам на уважаемото жури да избере за „доцент” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.3. “Фармация” и научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” за нуждите на Факултет по химия и фармация, на СУ-София:

Гл.ас. Калина Гочева Андреевска, д.ф.

31.08.2020г.

София

Рецензент:

/Проф. В. Петкова, дфн./